

**אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה**

המחלקה לחינוך - תשע"ד

שם הקורס: תיאוריות וגישות טיפוליות בפסיכותרפיה

מס' קורס: 129.2.0583

שם המרצה: נטע בן פורת

יעדי ההוראה:

בקורס ילמדו התיאוריות הדינמיות המרכזיות המנחות את הטיפול הנפשי. תשומת לב מיוחדת תינתן להתפתחות החשיבה הדינמית החל מפרויד, דרך פסיכולוגית האגו, תיאוריות יחסי אובייקט ותיאורית העצמי. יוצגו המושגים המרכזיים של כל גישה, האופן בו מובנות התפתחות ופתולוגיה ותבחנה ההשלכות של גישות אלה על הבנת הגורמים המרפאים בטיפול הנפשי.

פרשיות לימודים:

1. התיאוריה הקלאסית של פרויד
2. פסיכולוגית האגו – אנה פרויד ומרגרט מאהלר
3. התיאוריה של מלאני קליין
4. הטיפול במשחק
5. וויניקוט
6. פסיכולוגית העצמי – קוהוט
7. סיכום והשוואה בין התיאוריות הדינמיות לטיפול והתיאוריות הקוגניטיביות התנהגותיות.

דרישות והרכב ציון הקורס *

משקל בציון הסופי **	
נוכחות בחירה	% - _____
בחנים ***	% - _____
עבודות	% - _____100
מבחנים	% - _____
סורים	% - _____
סה"כ	100% -

רשימה ביבליוגרפית:

1. פרויד

סטיבן א' מיטשל ומרגרט ג' בלאק, (1995) זיגמונד פרויד והמסורת הפסיכואנליטית הקלאסית, בפרויד ומעבר לו, תרגום: עמית פכלר, הוצאת תולעת ספרים 2006. ע"מ 47-71.

פרויד, ז., עכבה, סימפטומים וחרדה (1926), תרגום: יאיר אור, הוצאת רסלינג, 2007 (ע"מ 7-34).

2. אנה פרויד

אנה פרויד (1936), מעשי התגוננות של האני בתור מושא של אנליזה, בתוך: האני ומנגנוני הגנה, תרגום: ארי אבנר, הוצאת דביר, 1987.

3. מרגרט מאהלר

מיטשל, ס.א. ובלאק, מ.ג. (1995). פסיכולוגיית האני ההתפתחותית: מרגרט מאהלר. מתוך פרויד ומעבר לו (ע"מ 95-101). תל אביב: תולעת ספרים. 2006.

. Mahler, M.S.(1972). On the first three subphases of the separation-individuation process. *International Journal of Psychoanalysis*, 53, 333-338.

4. מלאני קליין

אוגדן, ת. (2005). מבנה החוייה, בתוך: הקצה הפרימיטיבי של החויה (עמ' 38-50). תל אביב: עם עובד.

דורבן, י (2002). על אהבה, שנאה וחרדה- מבוא לחשיבה הקלייניאנית. מתוך י. דורבן (עורך), מלאני קליין כתבים נבחרים (ע"מ 7-38). תל-אביב: תולעת ספרים.

5. וניקוט – תיאוריות יחסי אובייקט

ויניקוט, ד. ו. (1953). "אובייקטים של מעבר ותופעות מעבר", בתוך ר. קולקה (עורך), **משחק ומציאות** (עמ' 35-56). תל אביב: עם עובד, 1986.

ד.ו. וניקוט (1991) התינוק כייצור המתקיים ומתפתח באופן טבעי בהילד, **משפחתו וסביבתו** תרגום: יהודית כפיר, ספריית הפועלים.

ויניקוט, ד. ו. (1967). "תפקיד הראי של האם והמשפחה בהתפתחותו של הילד", בתוך ר. קולקה (עורך), **משחק ומציאות** (עמ' 128-134). תל אביב: עם עובד, 1986.

6. הטיפול במשחק

פרויד אנה (1965) היחס בין אנליזה של הילד לבין אנליזה של המבוגר **בתקינות ופאתולוגיה בילדות**, תרגום: ארי אבנר, הוצאת דביר. 1992

אריקסון, אריק (1950) שיגינות וצעצועים **בילדות וחברה**,

7. פסיכולוגית העצמי

זהבה אוסטרוביל, (1995), הפסיכולוגיה הפסיכואנליטית של העצמי, **בפתרונות פתוחים**, הוצאת שוקן. ע"מ 32-57

קוהוט היינץ (1963), תפקידה של האמפתיה בריפוי הפסיכואנליטי, **כיצד מרפאת האנליזה**, הוצאת עם עובד. 2008.

8. הטיפול הקוגניטיבי-התנהגות

אגמון, ש., רוזנפלד, י. (1995) טיפול קוגניטיבי בדיכאון לפי בק **שיחות**, כרך י' (1) ע"מ 29-35

מלקינסון, ר. (1993) טיפול ראציונלי אמוטיבי, **שיחות**, כרך ז' (3) ע"מ 165-173

בק, ט. אהרון, אמרי, גרי (2009) עקרונות הטיפול ההכרני **בהפרעות חרדה ובעת**, הוצאת מכון פסגות

ו בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר ולפני תום תקופת השינויים.

** אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר.

*** על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם.

**Ben-Gurion University of the Negev
The Faculty of Humanities and Social Sciences**

Syllabus

Department of Education   2013-2014

Course Name: Therapeutic theories and approaches

Number: 129.2.0583

Lecturer: Neta Ben-Porat

Instruction Objectives:

The purpose of this course is to introduce the student to contemporary therapeutic theories and methods.

Student will be familiarized with the theoretical aspects of different therapeutic approaches and will experience the application of these approaches in therapy.

Chapters:

1. Freud and the classical dynamic theory
2. Ego Psychology – Anna Freud and Margaret Mahaler
3. The theory of Maleni Klein
4. Play therapy with children
5. The Theory of D. Winnicott
6. Self- Psychology – H. Kohut
7. Comparison between dynamic theories and cognitive therapy.

Requirements:

Attendants:

Essays: 100

Exams:

Total 100%

Bibliography:

1. S.A.Mitchell & M.J. Black, (1995) Freud and the classic psychoanalytic tradition, in **Freud and Beyond**. Bookworm. 2006. Pp.47-71
2. Freud, S (1926) Inhibitions, Symptoms and Anxiety.
3. Freud, A (1936) The Ego Defensive Operations as an Object of Analysis. In *The Ego and The Mechanisms of Defenses*. Dvir Publishing House.
4. S.A.Mitchell & M.J. Black, (1995) Developmental Ego Psychology – Margaret Mahler in *Freud and Beyond* Bookworm. 2006.
5. Mahler, M.S.(1972). On the first three subphases of the separation-individuation process. *International Journal of Psychoanalysis*, 53, 333-338.
6. T.H. Ogden (1993) Psychological Deep Structure, in *The Matrix of the Mind*. Aronson Inc, London.
7. Dorban, S. (2002), On Love, Hatred and Anxiety – Introduction to Kleinian Thinking, in *Melanie Klein – Selected Writing*, by Bookworm Publishers, Tel-Aviv.
8. Winnicott, D. (1953) Transitional Objects and Transitional Phenomenas, In *Playing and Reality*, am Oved Publishers Ltd Tel-Aviv (2000)
9. Winnicott, D. (1991) The Baby as a going concern, in *The Child, the Family and the Outside World*. Sifriat Poalim, Tel Aviv.
10. Winnicott, D (1967) Mirror Role of Mother and Family and the Child Development, In *Playing and Reality*, am Oved Publishers Ltd Tel-Aviv (2000)
11. Freud, A.(1992) The relations between Child Analysis and adult Analysis, in *Normality and Pathology in Childhood*, Dvir Publishing House, Tel-Aviv
12. Erikson, E. (1950) Toys and Reasons, in *Childhood and society*, W.W.Norton and Company, London
13. Osterveil, E. (1995), *The Psychoanalytic Psychology of the Self*, in *Open Solutions*, Schocken Publishing, Tel-Aviv.
14. Kohut, H. (1963) The Curative Effect of Analysis, in *How Does Analysis Cure?* Am Oved Publishers (2008).